

DONUCENÍ ODEJÍT – Vystěhování Dražanska 1940–1945

V Brně, 6. 1. 2026

Putovní výstava DONUCENÍ ODEJÍT – Vystěhování Dražanska 1940–1945 poprvé představí toto téma veřejnosti v takovém rozsahu. Na příběhu 33 obcí ukáže nucené přesuny českého obyvatelstva v letech 2. světové války, širší souvislosti vojenského cvičiště u Vyškova, dlouhé poválečné návraty a obnovu oblasti. Součástí výstavy jsou unikátní filmové záběry, interaktivní dotyková mapa a kritický katalog s výsledky současného výzkumu.

Vystěhování 33 obcí Dražanské vrchoviny patří k nejvýznamnějším nuceným migracím českého obyvatelstva na Moravě v době nacistické okupace. Výstava návštěvníka provede historií od rozhodnutí o rozšíření vojenského prostoru přes jednotlivé etapy evakuací a životy v náhradních domovech až po poválečné návraty, obnovu a paměť kraje. Jedná se o nejucelenější veřejnou prezentaci tohoto opomíjeného tématu. Nucené přesuny obyvatelstva byly přímým důsledkem rozšiřování vojenského cvičiště založeného roku 1935. Po březnu 1939 bylo území předáno wehrmachtu a přejmenováno na *Truppenübungplatz Wischau* (TÜP Wischau). Samostatná část výstavy přibližuje vznik a fungování cvičiště za první republiky i v období okupace, včetně osobností velitelů, dobových artefaktů a „stop moci“ v krajině.

Příprava výstavy trvala bezmála pět let a opírá se o systematický historický výzkum, shromážděné archivní dokumenty, fotografie i zaznamenané výpovědi pamětníků. „Projekt vznikl ve spolupráci s místními partnery, zejména se spolkem Barvínek, s využitím dosud neznámých archivních záběrů byl také vytvořen autorský dokumentární film a interaktivní dotyková mapa, která umožní procházet jednotlivé etapy vystěhování po obcích i v širších souvislostech,“ upřesňuje kurátorka výstavy Dana Vedra z Historického oddělení Moravského zemského muzea.

V návaznosti na výstavu vyjde kritický katalog s bohatým ilustrativním materiálem, mapami, tabulkami a výsledky dosavadního výzkumu.

Školám (1. stupeň ZŠ, 2. stupeň ZŠ i SŠ) je pak určen program postavený na aktivní roli žáků, ve výstavě vznikne také společný „strom paměti“ a kolektivní kronika návštěvníků.

Připravena je i bohatá nabídka doprovodných akcí pro veřejnost.

Místo konání: Muzeum Vyškovska, Zámek Vyškov – Velký výstavní sál (Orion); 21. 1. – 26. 4. 2026 (vernisáž 20. 1. 2026).

Další zastávky putovní výstavy: Městské muzeum a galerie Prostějov (22. 5. – 30. 9. 2026), Muzeum regionu Boskovicka (23. 10. 2026 – 28. 2. 2027), Moravské zemské muzeum – Dietrichsteinský palác (15. 4. 2027 – 30. 10. 2027).

Tiskový a PR servis MZM:

RNDr. Barbora Onderková; bonderkova@mzm.cz; tel. 602 812 682

Bc. Petra Mandíková, pr@muzeum-vyskovska.cz, tel. 737 595 937

Odborný kontakt Mgr. Bc. Dana Vedra (Historické oddělení MZM), dvedra@mzm.cz, tel.: 774 692 292